

Kako i ljudi čine na svoje bolje dane

Stanislav Habjan, **Identiteti** — Galerija AŽ / Atelijeri Žitnjak, 12. 3. — 9. 4. 2021.

Bojan Krištofić

Stanislava Habjana, prije poznatog i kao Kropilak, resi rijetka sposobnost da istodobno umije biti introvertan i ekstrovertan, introspektivan i eskapističan, intiman i ekstatičan, pa čak i opskuran i popularan. *Nemoguća varijanta*, reklo bi se. Poput svih nas, i Stanislav je osoba od mnogih razolikih identiteta, koji se istovremeno radosno sukobljuju, moglo bi se reći: podbadaju, bockaju te skladno, ugodno prožimlju. On, međutim, oduvijek posjeduje želju i volju pa je postupno razvio i nesvakidašnju vještinu, a onda mu je, izgleda, prešlo i u veselu naviku, da svoje identitete osebujno izražava riječju i slikom, spojevima vizualnog i verbalnog, također s dječaćkom zaigranošću, s dozom nestašluka — pogotovo s time! — otkrivajući i podastirući nam točke u kojima se njegovi identiteti susreću i križaju s persosnama drugih ljudi, što sve skupa čini svojevrsno *bratstvo i sestrinstvo duša*. Stanislav u svom životu i u življenju drugih — posebno, naravno, u krugu svoje obitelji i prijatelja — zatim u raznovrsnim svjetovima umjetnosti i kulture — elitne ili popularne, svejedno je — a potom i među životima bića koja s ljudima ne moraju imati ništa zajedničko, a možda i ne dišu u uvriježenom smislu riječi, možda su slike iz sjećanja — traži i pronalazi pravce što probadaju supernove njegova vlastitog svemira, te vrijedi i obrnuto: on šalje signale što dopiru do crvenih divova i bijelih patuljaka i crvenih patuljaka i bijelih divova, i poput kakva bezvremenog astronoma bilježi situaciju koja se događa kad se svjetovi spajaju, na opće čuđenje sviju.

Na tome tragu, *Identiteti* starog žitnjačkog prijatelja, nova njegova serija od trideset spojeva riječi i slika s kojima će se, zajedno s još nekoliko iznenađenja, od 12. ožujka do 9. travnja 2021., prvi put 'službeno' predstavljati u Galeriji Atelijera Žitnjak, vizualiziraju i verbaliziraju upravo takve kozmičke točke, bitne odskočne daske i njegove i naše svakodnevnice, nužne za dobre, lijepe, i virtuozne i samozatajne skokove u one pune bazene ili mandračke poslije plivanja u kojima se osjećamo kao da smo upravo dokoličarili puna tri mjeseca ili čak duže, a znamo i da nas to čeka svake sljedeće godine. U takvim se sredinama Stanislav, čini se, snalazi kao riba u vodi, pa tim više ima smisla što izlaže sebe sasvim blizu prostora gdje svakodnevno borave dvojica među još četvoricom njegovih suputnika iz Petikata, dva Borisa, ideolog dokolice Cvjetanović, prijatelj fotograf, i vremenolog Greiner, svojedobno instruktor plivanja, u doba njihove pradaвне zajedničke američke pustolovine, kad su svoje tadašnje polucilindre nakratko dizali i spuštali u znak pozdrava naoko drukčijim no zapravo sličnim, *sretnim ulicama*. Na Žitnjaku, doduše, nemamo na raspolaganju čitave ulice, ni kontinente — shvatimo li ih doslovno, dakako, što ne moramo, a moguće i nećemo — ali imamo jednu nekadašnju školu koja uporno odbija potpuno prestati biti školom, što pozdravljamo i njegujemo, a imamo i kružni hodnik te izvana nevidljivi vrt koje će, najavljeno nam je, ispuniti prijateljice i prijatelji skloni plesu i pjesmi, kratkim svirkama i dugim razgovorima, sporim odlascima i naglim dolascima. Više od toga ni mi ovdašnji ne znamo, osim da se u prostorno-vremenskoj konstelaciji ovog izvanrednog događaja riječi i slike, dizajn i glazba, parole i fotografije, knjižice i razglednice, misli i stvari, podupiru jedne o druge onako kako i ljudi čine na svoje bolje dane. Zaključili smo da će sve dok traje izložba, ma i prostor-vrijeme posrijedi, ma i ta koketna konstelacija koja nam ne da mira, a bila je s nama, doista, i prije nego što smo počeli razgovarati o izložbi, a nešto nam govori kako ne kani otići, potrajati i baš takvi dani. A godina odmiče i postaju sve dulji.

ZOVEM SE RALPH

ja zovem se Ralph
al zovu me Waldo
vi čete znati
zašto

identiteti
ili iden ti teti
pisma se pišu
maštom

zovem se Ralph
al zovu me Waldo
vi čete znati
zašto

snovi su roba
potrošna lako
ja kažem na to
pa što

ŽUTO I LJUTO

neki od nas razmišljaju srcem
a neki se zaljube glavom
neki slikaju crnilom sipe
neki nebeskoplavom

neki nose lude kose
nekima starci brane
netko se najavi dugim pismom
a netko samo bane

**ti voliš žuto, ja volim ljuto
ja dam ti pusu, ti ne daj je meni
tebi se sviđaju koji te nađu
a meni izgubljeni**

neki se sakriju u ormaru
a neki spuste niz oluk
neki padnu na patafiziku
a neki na retro-look

on voli sjest na *dock of the bay*
a ona nekom u krilo
mama pamti i dobro i loše
a tata što nije bilo

**ti voliš žuto, ja volim ljuto
ja dam ti pusu, ti ne daj je meni
tebi se sviđaju koji te nađu
a meni izgubljeni**

plus, da ne zaboravim
i sami smo skloni mijeni
kojom god bojom sebe da slikaš
portret bit će ti šareni

iza kiše stiže Sunce
a iza Sunca ja
ako me vidiš nema te više
popapa te fikcija

u sobu moju ući će svjetlo
a sa svjetlom ti
sve će se naše u jednome
pogledu ispružiti

**ja godinama sanjao sam nevjestu si dragu
knjigu će mi glasno čitat sjedeći na pragu
ditirambom ćemo hranit dječurliju nagu
svakog jutra svijet je veći kad stanu na vagu**

DITIRAMB ZA DRAGU

Indijanca zanima
plivat u fontani
a kauboja skrasit se
negdje u Montani

iza brda dolina je
ostvarenih želja
ima meda i krumpira
suza i veselja

**godinama sanjao sam nevjestu si dragu
knjigu će mi glasno čitat sjedeći na pragu
ditirambom ćemo hranit dječurliju nagu
svakog jutra svijet je veći kad stanu na vagu**

LJUBAV JE LJUBAV

tata je rano poslan kod tete
služit ko mali u strani grad
rezat u krčmi dim na fete
odrastit sasvim drukčije mlad

mama se znala popet na drvo
i svakom po redu prozvat mater
dida je baku pitao tiho
ma otkud nama ovaki doter

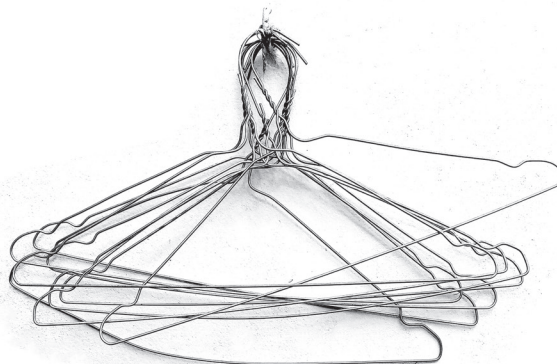
**ljubav je igra sa drugog svijeta
ne čudi se mali rezultatu
budiš se sretan, kreneš u školu
a onda saznaš za drugog tatu**

ljubav je igra pravila čudnih
moraš bit spreman na isključenja
i kad si dobar i najbolje igrač
trener te vadi i sve se mijenja

brat ti je ili živio kratko
ili se nikad ni rodio nije
sestru si samo sanjao
stojiš na vratima, ona se smije

**ljubav je igra sa drugog svijeta
ne čudi se mali rezultatu
budiš se sretan, kreneš u školu
a onda saznaš za drugog tatu**

ljubav je ljubav i veže ti krila
na ruke obje, lijevu i desnu
kreni u školu i sretan budi
što te ne ubije, dat će ti pjesmu

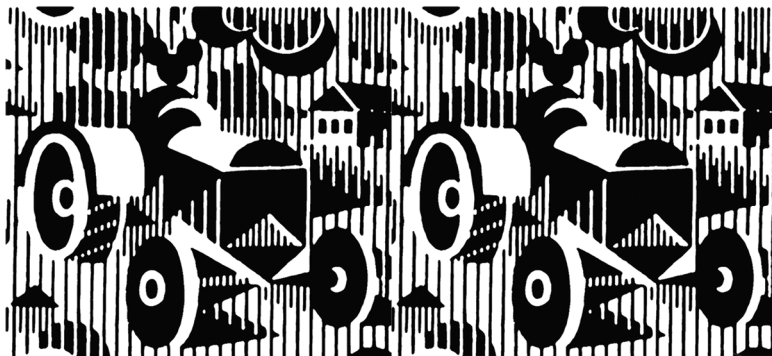

Car je gol vlastita je inačica ljetnog otočkog *Orkestra Skala do Sunca*, družine umjetnika okupljene 2019. na otvorenju izložbe *How we built The Ladders to the Sun, part One*, u Domu Svetog Petra Zadru-gara u Staroj Novalji. Slijedom iznimnog doživljaja (izvedba prvih pet autorskih pjesama u cijelosti je odmah izvedena na bis) udruženi članovi izvođačkih družina *Mary May band*, *Cinkuši*, *Teatar MM* te *Stane i suseljani*, dva mjeseca poslije prihvaćaju poziv za nastup u zagrebačkoj Galeriji Greta. Premda se iz medijskih najava događaja *Car je gol* u Greti nije moglo naslutiti o čemu se radi i premda u tom trenutku ne postoji nijedna demoesnimka ili izvedba na YouTubeu, četiri svoje nove pjesme grupa izvodi pred prepunom galerijom koja nastavlja pjevati još nekoliko minuta nakon što je *Uspavanka* završila. (Snimka je u cijelosti dostupna na linku Hrvatskog radija, emisija *Theatralija* urednice Mire Muhoberac.) Istoga mjeseca slijede nastupi na Festivalu prvih u Galeriji Događanja te Kod Križa u Vine baru Karijole, nakon čega *Jutarnji list* (u Kulturami Pavice Knezović Belan) donosi osvrt pod naslovom "Zvuče kao The Band i Dylan i neponovljivi su". U prosincu, grupa promovira svoj prvi singl u zagrebačkom tramvaju broj 17, izvodeći pjesme *Song to The Beatles* i *Sedam tramvaja*. Tijekom pandemijske 2020., uz otkazani nastup u Montpellieru u sklopu predstavljanja suvremene hrvatske umjetnosti u Francuskoj, *Car je gol* nastupa u Galeriji HDD (snimka minikonzerta na YouTubeu u trenutku ovog zapisa bilježi 1250 pregleda), na otvorenju šibenskog novog Trga Poljana (1290), na Festivalu izvedbenih umjetnosti u Novigradu (1633) te nedavno u Galeriji Lauba (990) — svaki put s novim pjesmama, napisanim za tu priliku. Zašto? Zato što Car ništa ne govori dvaput? O čemu se tu uopće radi? What kind of theatre is this? Niz sretnih slučajnosti or just another swindle?

Oblukujmo zajedno slijedeća pitanja uz četiri nove pjesme *Golog cara* u sastavu **Mary May**, **Duga Bavoľjak**, **Ante Perković**, **Sreten Mokrović**, **Jack de Shaw**, **Marko Meštrović**, **Sven Domaćinović**, **Davor Sanvincenti** i **Stanislav Habjan** na otvorenju izložbe *Identiteti* u Galeriji Atelijera Žitnjak, 12. ožujka 2021. u 20 sati.

IDENTITETI

/ 100

Land is where the friend is_ Burilin/Habjan_ 1930/2020

koncept izložbe i dizajn kataloga Stanislav Habjan

kustos i voditelj Galerije AŽ Bojan Krištofić

asistentica kustosa Iva Kordić

snimatelj i fotograf Boris Cvjetanović

soulkitchenmasterchief Alem Korkut, mentor Boris Greiner

lektura Neli Mindoljević

tisak Vemako, sitotisak Forma M

GALERIJA AŽ / ATELIJERI ŽITNJAK — Žitnjak 53, Zagreb / <http://a-z.hr/> —

radno vrijeme: pon—čet / 10—14 h / 17—20 h; petak / 10—14 h / 17—22 h; subota / 10—14 h

Događanja se održavaju sukladno pravilima ponašanja s obzirom na pandemiju virusa COVID-19. Atelijeri Žitnjak su dovoljno velik prostor za održavanje društvene distance očekivanog broja posjetitelja, a dezinfekcijska sredstva i druge higijenske potrepštine su osigurane.

Program Galerije AŽ u 2021. podržavaju Zaklada Kultura nova te Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Gradski ured za kulturu, obrazovanje i šport Grada Zagreba.

